

Stand van zaken invoering decentralisaties sociaal domein

4^e kwartaalrapportage 2014;

1. Inleiding

Voor u ligt de vierde (kwartaal)rapportage in 2014. Eerdere rapportages verschenen in januari, april en december 2014. In het laatste kwartaal van vorig jaar moesten alle zeilen worden bijgezet om de nieuwe wetgeving op 1 januari 2015 te kunnen laten ingaan. Dit was met name in de maanden november en december aan de orde. In de maand oktober is veel beleid vastgesteld.

In deze kwartaalrapportage zullen wij de structuur van de eerdere rapportages volgen. De nadruk ligt hierbij op de onderwerpen en activiteiten in het kader van de voorbereidingen op de invoering van de decentralisaties per 1 januari 2015, met een korte blik naar de rest van het jaar.

2. Voorbereidingen op de drie decentralisaties

Van beleid naar uitvoering

Beleid

In oktober is de beleidsnotitie “Meedoen en Verbinden; nieuwe taken in het sociale domein” door de Raad vastgesteld. Tevens zijn zes verordeningen vastgesteld. Deze verordeningen vloeien voort uit de Participatiewet, de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Met het vaststellen van de beleidsnotitie en de verordeningen is beleidsmatig en juridisch een basis gelegd voor de uitvoering vanaf 2015.

In december is het nieuwe beleid ten aanzien van de Hulp bij het huishouden vastgesteld. In de gemeente Dalfsen wordt de maatwerkvoorziening omgezet naar een algemene voorziening voor schoonmaakondersteuning. Een derde mijlpaal in de ontwikkeling van het sociale domein was de oprichting van de stichting Dalfsen Werkt. Met deze stichting wordt een structuur vastgelegd om de huidige WSW-werknemers in dienst te nemen en het biedt de mogelijkheid voor gesubsidieerd werk in de toekomst voor de gehele doelgroep van de Participatiewet.

Communicatie

Om het nieuwe beleid te kunnen uitvoeren moet veel gebeuren. Een belangrijk onderdeel van de voorbereiding is de communicatie. Bestaande cliënten en nieuwe cliënten moeten op de hoogte worden gebracht van de wijzigingen. Men wil uiteraard weten welke gevolgen dit heeft in hun situatie.

Op het gebied van communicatie is de laatste maanden veel in gang gezet. Door diverse overheden en instanties. De gemeente Dalfsen heeft in de drie kernen voorlichtingavonden georganiseerd over de drie wetten (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet). Deze avonden werden goed bezocht. Verder zijn de bestaande en nieuwe cliënten via (persoonlijke) brieven in kennis gesteld van de veranderingen en welke gevolgen dit voor hen heeft. Aparte communicatie heeft plaatsgevonden voor cliënten met een Persoonsgebonden budget (PGB). Tenslotte is in november een speciale krant gemaakt die huis-aan-huis is bezorgd (“Sociaal domein; alles over wat er wijzigt in uw gemeente”).

Administratie/gegevensoverdracht

In het laatste kwartaal van 2015 is veel aandacht besteed aan het “binnenhalen” en verwerken van gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Het betrof met name cliëntgegevens. Er zijn in de afgelopen maanden diverse leveringen geweest waarbij voortdurend de conclusie was de gegevens niet juist of onvolledig zijn. Dit speelde met name bij de Jeugdwet. Bij de Wmo is het cliëntenbestand nu goed in beeld. Nu is het zaak het cliëntbeeld zo volledig mogelijk te maken (bijv. welke indicatie heeft een cliënt, tot hoe lang is deze geldig, welke aanbieder hoort bij de cliënt, hoe hoog is zijn PGB, e.d.).

Door onzekerheid over de juistheid en volledigheid van de gegevens weten de cliënten en de aanbieders ook niet zeker of ze wel (goed) staan geregistreerd. Dit leidde tot veel telefoontjes. Aanbieders zijn in

2015 financieel afhankelijk van de gemeente en daarom hebben zij er veel belang bij dat ze bekend zijn bij de gemeente en voor het juiste niveau van dienstverlening.

Een apart aandachtspunt was het PGB-vraagstuk. Vanaf 2015 wordt dit uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank. De SVB keert niet uit aan de PGB-houder zelf, maar aan de zorgverlener. De SVB moet dus van alle gemeenten en zorgkantoren de gegevens hebben van de PGB-houders en hun zorgverleners. Het was lang onduidelijk of de SVB de gegevens tijdig, correct en volledig had geregistreerd. Vanaf eind januari 2015 is de SVB overgegaan tot uitbetaling.

Herindicaties

De cliëntgegevens die “overkomen” vanuit de AWBZ en Jeugdzorg zijn ook nodig om een planning te maken voor de herindicaties en keukentafelgesprekken. De rijksoverheid heeft in de wetgeving namelijk op veel onderdelen een overgangsrecht geformuleerd om een bepaalde zekerheid te bieden aan bestaande cliënten. Deze garanties zijn vaak gekoppeld zijn aan de duur van een in het verleden afgegeven indicatie. Ook de gemeente Dalfsen hanteert bij het nieuwe beleid van de hulp bij het huishouden een overgangstermijn van twee jaar, indien er een langdurige indicatie is afgegeven. Dit betekent dat in de komende jaren de gemeente zowel te maken krijgt met nieuwe meldingen/aanvragen als met bestaande cliënten waarbij de indicatietermijn is afgelopen. Bij deze herindicaties wil de gemeente Dalfsen zo veel mogelijk de persoonlijke situatie in kaart brengen via het zogeheten keukentafelgesprek.

Beschermd wonen

Beschermd wonen is bedoeld voor cliënten die door omstandigheden (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen wonen en waarbij een aanbieder voor beschermd wonen de cliënt in een ‘gecontroleerde’ omgeving opvangt. Het gaat om cliënten met psychische of psychosociale problematiek. De beschermd wonen-voorziening viel tot 2015 onder de AWBZ, waarbij het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) de cliënten een indicatie heeft toegekend.

Volgens de Wmo 2015 zijn formeel alle gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van voorzieningen ten behoeve van beschermd wonen en opvang. Bestuurlijk is afgesproken dat deze verantwoordelijkheid voorlopig wordt belegd bij centrumgemeenten. In ons geval is dit de gemeente Zwolle. Zij gaan de taak BW uitvoeren voor een regio, bestaande uit de centrumgemeente zelf en een aantal regiogemeenten, zoals al gebruikelijk is voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Alhoewel de taak voor het Beschermd Wonen bij de centrumgemeente ligt, spelen de gemeenten een rol in het voor- en natraject. Er is dus een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van de gehele keten, waarbij samenwerking en goede afspraken tussen centrum- en regiogemeenten cruciaal is.

Het traject in de regio voor beschermd wonen heeft in het najaar vertraging opgelopen doordat het contracteren van de aanbieders langzamer ging dan verwacht. Dit hield in dat in de laatste maanden van 2014 er nog veel inhoudelijk besproken moest worden. Bijvoorbeeld hoe de lokale toegang tot beschermd wonen geregeld moest worden, hoe de cliënten geïnformeerd moesten worden, wat de tarieven voor beschermd wonen werden, hoe de onafhankelijke cliënt-ondersteuning geregeld moest worden en de verantwoordelijkheden (wat doet de centrumgemeente en wat doe je lokaal).

Sociale kernteams

De gemeente Dalfsen kiest voor een structuur van drie sociale kernteams (SKT 's) om de toegang tot zorg en ondersteuning te organiseren. Elk team is een netwerkorganisatie voor de diverse professionals in het veld. Er wordt actie ondernomen in die situaties waarbij er op de verschillende leefgebieden hulp en ondersteuning nodig is, de zogenaamde multi-problemsituaties.

In het vierde kwartaal van 2014 zijn alle kernteams geformeerd. Deze formatie kon plaatsvinden nadat met alle partners die direct werkzaam zijn in het SKT een convenant is afgesloten. Direct na het benoemen van de diverse professionals zijn de teams operationeel geworden.

Voor de komende periode zullen de werkprocessen verder moeten worden beschreven, werkmethoden en instrumenten moeten worden bepaald en zal bovendien de inrichting van de automatisering veel aandacht vragen. Ook het opleiden van de SKT- medewerkers vraagt veel inzet; zij worden getraind in het voeren van de gesprekken, het opstellen van een gespreksverslag, en het Plan van Aanpak. Hierbij worden zij getraind in het gebruik van de methodiek en het veilige digitale systeem waarin geregistreerd moet worden. Naast het verder ontwikkelen van deze interne processen zal de komende periode ook

aandacht worden besteed aan het verbinden met de kerngebonden organisaties. Daartoe zijn in het 4de kwartaal van 2014 de eerste stappen gezet en zullen deze in 2015 uitgebreid worden.

Vanaf december 2014 worden de meldingen geregistreerd. Dit levert het volgende beeld op:

Totaal, waarvan:	Overdracht van Sociaal Overleg	
SKT Dalfsen:	14 meldingen,	12 meldingen
SKT Nieuwleusen:	11 meldingen	4 meldingen
SKT Lemelerveld	37 meldingen	2 meldingen

Voor de jeugd is de toegang geregeld via het Centrum Jeugd en Gezin. Ook voor het CJG zijn in het vierde kwartaal afspraken gemaakt met partners. Belangrijk is om in 2015 een goede afstemming te realiseren tussen het CJG en het SKT.

Specifieke activiteiten jeugdzorg

- inrichting regionale bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)

Voor de jeugdhulp wordt een regionale organisatie opgericht. Dit betreft met name de inkoop, het contractbeheer, de financiële administratie en de informatievoorziening. De BVO wordt als het ware tussen de gemeenten en de aanbieders gepositioneerd. Gemeenten bevoorschotten de BVO die vervolgens de declaraties van de aanbieders verwerkt. In het vierde kwartaal van 2014 is de BVO opgericht en is vanaf 2015 operationeel.

- CORV

Gemeenten zijn in het kader van de Jeugdwet verantwoordelijk voor alle jeugdhulp, inclusief de jeugdbescherming en jeugdreclassering (JB/JR). Voor de communicatie tussen justitiële partijen en gemeentelijke partijen is besloten CORV te ontwikkelen. CORV staat voor Collectieve Opdracht Routevoorziening. Via CORV worden standaard berichten verstuurd zoals een verzoek tot onderzoek (VTO), een opdracht voor het uitvoeren van een jeugdbescherming- of reclasseringsmaatregel en een zorgmelding door de politie. Op 1 januari 2015 moeten de partijen die belast zijn met de uitvoering van de justitiële jeugdzorg zijn aangesloten op CORV. In december heeft de gemeente Dalfsen de aansluiting gerealiseerd.

- Afspraken met onderwijs

In het kader van de Jeugdwet en de Wet op passend onderwijs is samenwerking het onderwijsveld van belang. In het vierde kwartaal 2015 zijn binnen het formele OOGO (op overeenstemming gericht overleg) afspraken gemaakt over het beleidsplan jeugd. Met het basisonderwijs zijn verder uitvoeringsafspraken gemaakt over de samenwerking met het CJG.

- Afspraken en convenant met de Raad voor de Kinderbescherming.

De Raad voor de Kinderbescherming (als onderdeel van het Ministerie voor Veiligheid en Justitie) blijft de onafhankelijke toegangspoort voor jeugdbescherming. Zij toetst het effect van de kinderschermingsmaatregelen, adviseert bij en initieert het opleggen van jeugdreclasseringsmaatregelen, treedt op als casusregisseur bij jeugdstrafzaken en heeft een wettelijke bevoegdheid tot het vragen van een kinderschermingsmaatregel bij de rechter op basis van een eigen, onafhankelijk oordeel.

Met het inwerkingtreden van de Jeugdwet was het noodzakelijk om de heldere afspraken te maken tussen de gemeente en de Raad voor de Kinderbescherming en andere betrokken instellingen over de nieuwe verantwoordelijkheden en rollen. Deze afspraken zijn noodzakelijk zodat in het gedwongen kader wordt voldaan aan alle rechtswaARBorgen waarop een burger mag rekenen. Het uitgangspunt daarbij blijft echter dat het gezin de bemoeienis van de partners waar mogelijk blijft ervaren als hulpaanbod, waarbij jeugdbeschermingsmaatregelen pas aan de orde komen als het echt niet anders kan. Dit stelsel van afspraken is vastgelegd in een samenwerkingsconvenant tussen gemeente en de Raad voor de Kinderbescherming.

- Afspraken Veilig Thuis

Op grond van de WMO 2015 is een integraal AMHK (advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling) worden ingericht. Dit AMHK heeft als naam Veilig Thuis en is het centrale advies en meldpunt voor alle vormen van mishandeling in huiselijke kring, waaronder ook bijvoorbeeld kindermishandeling en ouderenmishandeling. De Veilig Thuis organisatie voor IJsselland wordt gevormd op basis van een samenwerkingsrelatie tussen de Kadera en Bureau Jeugdzorg. Het AMHK IJsselland

wordt vorm gegeven in één centrale huisvesting met integrale werkprocessen voor alle vormen van mishandeling en huiselijk geweld. Er heeft besluitvorming plaats gevonden over de organisatievorm en de financiering van Veilig Thuis. Daarnaast zijn praktische werkafspraken gemaakt tussen de gemeente, (SKT, CJG, openbare orde en veiligheid) en Veilig Thuis, over verantwoordelijkheden, bereikbaarheid, uitvoering, crisisdienst en dergelijke.

Privacy

Gemeenten hebben vanwege de drie decentralisaties meer taken gekregen. Tevens worden gemeenten geacht de nieuwe taken in samenhang uit te voeren. Om als gemeente integrale dienstverlening te kunnen bieden moet per cliënt veel informatie beschikbaar zijn die vervolgens ook nog moet worden gedeeld. Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat zorgvuldig wordt omgegaan met de persoonsgegevens wanneer zij bepaalde zorg of dienstverlening ontvangen. Voor het omgaan met persoonsgegevens van burgers is de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) leidend. De Wbp geeft het kader voor het goed en zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. Voor het sociaal domein zijn verder de Participatiewet, de Wmo 2015 en de Jeugdwet van belang. Het College Bescherming Persoonsgegevens ziet toe op een juiste uitvoering van de WBP. Het college heeft aangekondigd dat de persoonsgegevens bij lokale overheden één van de speerpunten is in de toezichtsactiviteiten in het jaar 2015.

De Wbp stelt een kader voor het omgaan met persoonsgegevens. Daarbij komen onder andere de volgende vragen aan de orde:

- Met welk doel worden gegevens gevraagd en verzameld? (Hierbij is alleen maar een verwijzing naar de betreffende wet niet voldoende.)
- Wie bewaart en beheert de gegevens?
- Hoe zijn de gegevens beveiligd?
- Wie hebben toegang tot de gegevens? Met wie mogen de gegevens worden gedeeld?
- Zijn afspraken gemaakt met deze andere partijen omtrent vertrouwelijkheid of geheimhouding?

Het vraagstuk van privacy speelt vooral in de sociale kernteams (skt). De skt's zijn met name ingericht voor de mult-probleemsituaties. In deze situaties spelen problemen op meerdere leefgebieden, die vaak de drie decentralisaties zelfs overstijgen. Denk bijvoorbeeld aan leerplicht, schuldsanering of strafrecht. In een skt vindt casusoverleg plaats met verschillende gesprekspartners over de bewuste probleemsituatie. De bedoeling is dat in deze situaties volgens het principe "één gezin-één plan- één regisseur" wordt gewerkt. Welke informatie in deze situaties precies noodzakelijk is voor het opstellen van het plan en de uitvoering, is moeilijk op voorhand te beschrijven. Uitgangspunt is dat de hulpvraag, de gevraagde voorziening, de gevraagde ondersteuning of gevraagde uitkering leidend zijn.

In de werkwijze van de skt's is een begin gemaakt met het privacyvraagstuk. Er is met alle partners in het skt een convenant afgesloten over het gebruik en delen van gegevens. (In de bijlage is het convenant bijgevoegd.) Verder is een format ontwikkeld voor het gespreksverslag en het plan van aanpak waarin het onderwerp vertrouwelijkheid aan de orde komt. Er wordt aan de cliënt kenbaar gemaakt dat de informatie wordt gedeeld met andere partijen die nodig zijn voor de uitvoering van het plan van aanpak. De cliënt ondertekent het plan van aanpak en geeft daarmee toestemming dat de informatie gedeeld kan worden. Tenslotte wordt bij de inrichting van het geautomatiseerde cliëntregistratie- en cliëntvolgsysteem rekening gehouden met privacy door middel van selectieve autorisaties.

Deze maatregelen zijn nog niet voldoende voor een optimaal gemeentelijk privacybeleid. Hiervoor zijn meer stappen nodig. In de loop van 2015 zal een meer omvattend beleid worden opgesteld.

Participatieraad

In het vierde kwartaal van vorig jaar is verder gewerkt aan de totstandkoming van de Participatieraad. In november heeft de Raad de verordening Participatieraad vastgesteld. Daarna is de werving gestart voor leden en de voorzitter. Op 20 januari van dit jaar heeft het college de nieuwe leden benoemd en op 28 januari is de Participatieraad voor het eerst bijeen geweest.

Bijlage: schematisch overzicht van activiteiten in het kader van de drie decentralisaties.

Nr.	Onderwerp	Datum Raad	Opmerking
1.	Beleid		
a.	Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening	September 2014	Gereed Accent ligt op wijze van uitvoering en exploitatieoverzicht
b.	Integrale beleidsnota 3D en verordeningen: - Jeugdzorg - Wmo 2015 - Participatiewet	Oktober 2014	Gereed
c.	Herstructurering Hulp bij het Huishouden	December 2014	
d.	Beleid PGB	December 2014	
e.	Beleid eigen bijdragen en ouderbijdragen	Eerste kwartaal 2015	
f.	Armoedenota	Januari 2015	O.a. beleid t.a.v. maatwerkvoorziening chronisch zieken en gehandicapten.
e.	Beleid Mantelzorg en vrijwilligers	Juni 2015	
2.	Inkoop		
a.	Inkoopkader Wmo 2015 vastgesteld	Juni 2014	Gereed
b.	Contracten Wmo afgesloten	Oktober 2014	Is niet in raad geweest. Is bevoegdheid College.
c.	Oprichting regionale bedrijfsvoeringsorganisatie inkoop jeugdhulp (Gemeenschappelijke Regeling)	Oktober 2014	Gereed.
d.	Contracten inkoop jeugdhulp regio IJssel-Vecht.	Gereed	November 2014
e.	Ontwikkeling monitoring, kwaliteitsmeting en verantwoording.		Doorlopend proces in 2015. In samenspraak met zorgaanbieders
3.	Toeleiding naar zorg en ondersteuning (SKT/CJG)		
a.	Personele invulling gemeente en partners	Gereed	November 2014.
b.	Eventuele nadere afspraken met partners (afzonderlijk en collectief)		December 2014 Januari 2015
c.	Automatisering ter ondersteuning van skt's en overige processen		Februari 2015. Is daarna doorlopend proces
d.	Evaluatie CJG in relatie tot SKT's.	September 2015	
4.	Overige projecten		
a.	Opzetten 3D commissie gemeente Dalfsen	Gereed	Februari 2015
b.	Kwartaalrapportages en monitoring Gemeenteraad	Geheel 2015	
c.	Opzetten Participatieraad	December 2014	Bedoeling is om in januari 2015 de nieuwe raad te installeren.

d.	Afspraken met zorgverzekeraars i.v.m. wijkverpleging en persoonlijke verzorging		Wordt met name in regionaal verband uitgewerkt
e.	Aanbesteden jeugd- en jongerenwerk		Uiterlijk 1 januari 2016 operationeel.
f.	Toekomst Regiotaxi		Verwachting is dat in de regio Vechtdal de Regiotaxi nog tot en met 2016 doorloopt.
g.	Overige projecten <ul style="list-style-type: none"> - WeHelpen - Woonservicegebieden - Lang zult u wonen - Domotica 		Afronding van projecten verwacht eind 2015. Daarna bezien of onderdelen structureel worden.